

[Kirkegaard.]

De fleste turister — og dem kommer der mange af — og andre vejfarende vil formentlig sige, at de er så dominerende og ser så grimme ud, at de ligefrem må virke deprimerende på de mennesker, der bor og arbejder på stedet.

Efter min mening — og med rette — ofrer vi ved naturfredning naturligvis slet ikke så lidt for at bevare vore landskabsmæssige skønhedsværdier for kommende slægter, og næsten alle er enige om, at det bør vi også gøre. Men dette store arbejde kan let — og måske i højere grad, end vi sådan til daglig tænker på — komme til at lide under, at vi forsømmer de mindre opgaver i lighed med den ret afgrænsede, som jeg her har nævnt. Når jeg siger, at opgaven er afgrænset, er det i god tro, idet jeg ikke er vidende om, at der andetsteds i landet findes bunkers, der skæmmer et lille område i samme grad som ved Oddesundbroen. Selv om opgaven ikke hører til de store, er den dog så stor og kostbar, at den stedlige befolkning ikke selv kan magte den.

Ud fra den begrundelse, jeg her har givet, og tagende i betragtning, at nogle af de bunkers, det drejer sig om, så vidt jeg kan skønne, ligger på arealer, der ejes dels af vejvæsenet, dels af statsbanerne, er det, jeg stiller mit spørgsmål således, som det er formuleret i tingets dagsorden for i dag, og jeg beder ministeren opfatte mit spørgsmål som et forsøg på at få at vide, om de bunkers overhovedet kan fjernes.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Om de nævnte bunkers kan jeg oplyse, at de stammer fra anden verdenskrig, hvor de blev anlagt af tyskerne som led i befæstningsanlæg omkring Oddesundbroen. Der blev i alt anlagt 29 bunkers placeret såvel nord som syd for broen, og de er, så vidt jeg ved, stort set intakte endnu. Bunkersanlæggene findes på arealer, der tilhører private, idet dog enkelte står på grunde, der tilhører statsbanerne. Efter krigen blev der i forbindelse med den almindelige afvikling,

som fandt sted vedrørende de ejendomme, som tyskerne havde beslaglagt, også gjort økonomisk op med lodsejerne omkring Oddesundbroen, og de omhandlede bunkers må nu, bortset fra et par enkelte, antages at tilhøre de pågældende lodsejere.

I tiden efter krigen har en del af bunkerne ved Oddesund været lejet af forsvarret, men denne benyttelse er nu ved at ophøre og forventes helt afsluttet i 1965. Efter hvad jeg har erfaret, vil forsvarret herefter ingen interesse have i disse anlæg. Jeg kan også for en ordens skyld sige, at civilforsvaret heller ingen interesse har i disse anlæg ved Oddesundbroen.

Jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Kirkegaard i, at disse bunkers ikke er særlig skønne og virker noget dominerende i det ellers så karakteristiske landskab, som det ærede medlem sagde. Jeg for mit vedkommende så derfor gerne, at disse anlæg blev fjernet. Jeg må imidlertid sige, at der ikke er hjemmel i den under indenrigsministeriet hørende lovgivning til at bekoste fjernelsen af disse bunkers. Umiddelbart efter krigen blev en del af de tyske anlæg fjernet af staten i henhold til den såkaldte tankgravslov, der henhørte under arbejdsministeriet, men denne lov er nu ophævet. Jeg er ikke helt klar over, om der muligvis er hjemmel i beskæftigelseslovgivningen eller måske i naturfredningslovgivningen til at få disse bunkers fjernet, men jeg skal gerne på den givne anledning foranledige et møde mellem mig og mine to kollegaer kulturministeren og arbejdsministeren for at få undersøgt, om der inden for disse to ministres ressort skulle findes en hjemmel, så det kunne lade sig gøre. Men når der spørges, om de interesserede kommuner eventuelt selv kunne medvirke til at fjerne bunkerne, så må jeg hertil sige, at en fjernelse af bunkerne, efter hvad jeg har fået oplyst, vil medføre betragtelige udgifter, og jeg tvivler på, om de to kommuner, i hvilke anlæggene ligger, vil være villige til at ofre store beløb på at få anlæggene fjernet,